

ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΛΟΥΓΙΤΖΙ ΠΑΡΜΙ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙΚΙΔΙΑΣ

- Λοιπόν, λοχαγέ Γουλιέλμ, είχες την εύτυχία να γνωρίσης την περίφημη εκείνη βασίλισσα της αζηνής, την Σορσίνι, ελπεί ένας νέος μαυροφορεμένος, σ' έναν άλλον νέον μελαγχολικό, που φορούσε στολή αξιοματιζού του ιταλικού στρατού, με τον οποίον εξουβένταζε σε μιάν άπομνη ταβέρνα μιās μικρής Ιταλικής πόλεως

- Ναι, την εγνωρίσα και δεν είνε εγωϊσμός μου φαίνεται, αν σου πώ, ότι η γνωριμία μας δεν εΐτανε μιā απλή σχέση μονάχα... - Τό πιστεύω. Τό πρόσωπό σου είνε ευγενικό, τό πουγγί γεμάτο, τό σπαθί σου βροντάει και οι χρυσές εσωμίδες σου λάμπουν. Έχεις όλα τά προσόντα για να κατακτήσης, όχι μόνον μιάν ήθοποιό αλλά και τις Σειρήνες άζομη. Θά ήθελα ως τόσο να μάθω όλες τις λεπτομέρειες της ιστορίας των σχέσεών σου με την Σορσίνι.

- Αφού έπιμένεις τόσο, άπληγτος ό αξιοματιζός στον μαυροφορεμένο νέο, άκουσε λοιπόν. Καί αφού ήπτε ένα ποτήρι κρασί από τό μπουζάλι που είχαν έμπρός τους, άρχισα να διηγείται :

Πρό πάντε ακριβώς ετών εστάλην με τό σύνταγμα μου στην Μπρέσια. Την εποχή εκείνη ή Σορσίνι εγώηθε με την όμορφιά και με την φωνή της τους κατοίκους της πόλεως αυτής οι όποιοι ήσαν κυριολεκτικώς ξερολλαμένιοι μαζί της. Τρεις φορές την είδα να παίζει και σε βεβαίω ότι ποτέ βλέμμα γυναίκας δεν ετάραζε τόσο την καρδιά μου, όσο τό βλέμμα της Σορσίνι.

- Έχεις δίκαιο, κανένας δεν μπόρεσε να άντισταθί στο βλέμμα της.

- Έκείνη ως τόσο μου έδειξε στην άρχη μεγάλη ψυχρότητα. Τού κάκου της έστειλα ένα σωρό γράμματά και όρατα μπουζέτα. Τίποτα δεν πετύχαινα. Η Σορσίνι δεν μου έδινε την παραμικρή σημασία. Είχε όσσει το λόγο της σ' ένα ζωγράφο, ότι θά τον έπαρνε άντρα της. Ο ζωγράφος, όμως αυτός την ζήλευε πολύ για τους ένθουσιασμούς και τό θαυμασμό που προκαλούσε, ώστε έσκέπτετο να την παντρευτή μιā ώρα άρχίτερα για να την άποσπάσθι απ' τους θριάμβους της. Ένώ λοιπόν εγώ ήμιον έντελώς άπελπισμένος, μιā μέρα λαβαίνω έξαφνα ένα γράμμα της Σορσίνι.

- Γράμμα της Σορσίνι ! Και τί σου έγραφε :

- Ένα σωρό γλυκά και χαϊτομμένα λόγια, τά όποια τελειώναν σε ένα ραντεβού : «Άδριο, μετά την δύσι του ήλιου, σε περιμένω στο Μοντεπαρίσκονο,» μου έγραφε.

- Και έπήγες ;

- Περίεργη ερώτησις. Όσο μπόρεσα γληγορότερα.

- Θυμάμαι, ότι τό βράδυ εκείνο εδίδετο μιā πανηγυρική παράσταση ; ήσουν και συ απ' τους προσκεκλημένους ;

- Όχι ! άλλα μπόρεσα να ήμω στο θέατρο. Τό σπαθί μου σε πολλές περιστάσεις μου χρησιμεύει για εισιτήριο.

- Έξακολούθησε λοιπόν.

- Η αίθουσα και οι κήποι ήσαν όλόφωτοι και όλος ό κόσμος που έμπαινε είχε στά χείλη του τό όνομα της Σορσίνι, ή όποια την άλλη μέρα επρόκειτο για τελευταία φορά να εμφανισθί στη σκηνή.

Μόλις έμπηξα ετραβήξα κατ' εϋθείαν στο καμαρίνι της Σορσίνι. Την βλέπω άζομη με τό κάττισπο μεταξωτό της φόρεμα και με τό άνθινο στεφάνι που είχε βαλμένο στο κεφάλι της.

Μόλις με είδε να πλησιάζω, μου είπε :

- Είσθες ό λοχαγός Γουλιέλμος ;

- Μάλιστα, της άπληγτσα και λογίζομαι πολύ εύτυχης που βοίσκομαι την στιγμή αυτή κοντά σας.

- Ό, τό γνωρίζω... μου ξαναεπτε με την ίδια γλυκεία και μελωδική φωνή εγώ όμως δεν ξέρω γιατί τρώω. Νομίζω ότι έκανα μεγάλη άνοησία με τό να σας προσκαλέσω εδώ... Άν ό 'Ιούλιος ερχότανε τώρα ;... - Ό 'Ιούλιος ; εφάναξα' και ποιος είνε αυτός ό 'Ιούλιος ;

- Έκείνον στον όποιον έδωκα την ύπόσχεση να γίνω γυναίκα του. Είνε άλλθδια σπουδαίος ζωγράφος, άλλ' έχει μιαλό περίορισμένο και ό έρωσ του μου είνε πολύ φορτικός.

- Αυτό σου είπε ; - Ναι, αυτά μου είπε άνατοχιζώντας όλόκληρη και τά μεγάλα της μάτια εγέμισαν δάκρυα. Την στιγμή εκείνη άκούσθησαν φωνές και φώτα φανήκαν άναταναζόμενα στο μέρος όπου εϋρισκόμειθα. - Με ζητούν, μου είπε ή Σορσίνι, άνάγκη να παρουσιασθώ στη σκηνή. Ύστερα γλήγορα γλήγορα προσέθεσε : «Γουλιέλμe άντίο για πάντα» και έφυγε άμέσως.

- Ός τόσο ένα λεπτό πριν φύγει έβγαλε ένα τριαντάφυλλο απ' τό στεφάνι που φορούσε στο κεφάλι της και ένα δαχτυλίδι απ' τό άλαβάστρινο χέρι της και δίνοντάς τά μου, μου είπε :

- Για να με θυμάσαι, αγαπημένε μου !

- Και εδώ τελειώνει η διήγησις σου, λοχαγέ :

- Σχεδόν περιμένε όμως ν' άκούσης και την συνέχεια. Την άλλη βραδιά έπαιζε για τελευταία φορά ή Σορσίνι στην «Τόσκα». Ήταν μιā παράσταση προς τιμήν της. Κόσμος όποιος είχε συρθεί στο θέατρο ; όλη ή Μπρέσια. Ήταν ώρα ν' άρχισθί ή παράσταση. Περιττό να σου προσθέσω, ότι καθόμιον μπροστά μπροστά τις τρόπον ώστε ν' άντικρύζονται διαρκώς όσο θάπαιε, οι ματιές μας.

- Έκείνη όμως... εκείνη ; Δεν λές τίποτε για κείνη ;

- Γι' αυτήν πρόκειται. Μόλις άρχισε να παίζει η μουσική, τό κοινό γεμάτο άνυπομονηρία εζήτησε την Σορσίνι. Άλλ' η αυλαία δεν σηκωνότανε. Η φωνές εδιπλασιάσθησαν και ή δυσφορία ήταν ζωγραφισμένη στα πρόσωπα όλων. Τέλος η αυλαία άνέβηκε άλλ' άντί της Σορσίνι παρουσιάστηκε ό διευθυντής του θεάτρου, ό όποιος όποκλήθηκε πρό του κοινού. Άιμίσεως μιā νευρική σιαπή άλλόθηκε στην αίθουσα. «Κόριε, είπε, του κάκου φάξαμε άπόψε παντού για να βρούμε την Σορσίνι' εγίνηκε άφαντη...»

Άκούγοντας τά λόγια αυτά νόμισα πως ένα βόλι θανατηφόρο μου τρύπησε τό στήθι. Σιγή και κατήφεια κατέλαβε όλους. Έγώ έννοιμα, ότι όνειρεύομιον.

Σε λίγο ή αίθουσα άδειασε και ό κόσμος σχηματίζοντας έξω απ' τό θέατρο όμίλους, έσχολιάζε ποιολοτρόπος τό γεγονός. Άλλοι έλεγαν ότι είχε γίνει καλογορία, άλλοι ότι έπήγε στη Γαλλία γιατί δεν μπόρεσε να ύποταχθί στον αυστριακό ζυγό και άλλοι τέλος ότι ό μνηστήρ της πληροφορήθηκε ότι αγαπούσε κάποιον αξιοματιζό την είχε σκοτώσει την προηγούμενη νύχτα. Έσπίρθησα άκούοντας τά τελευταία αυτά λόγια, αλλά παρ' όλες τις ερωτήσεις που έκανα δεν μπόρεσα να μάθω τίποτε τό θετικό, για την Σορσίνι. Καί φαντίζεσαι τι μαρτύρια έπέρασα την νύχτα εκείνη βάζοντας χιλίες καζές σκέψεις στον νού μου για την αγαπημένη μου.

- Δεν ξέρεις λοιπόν τίποτε άλλο γι' αυτήν ;

- Τίποτε ; έντός του ότι τό λουλούδι που μου έδωκε ξεράθηκε και έγινε ασόνη. τό δέ δαχτυλίδι που έβγαλε απ' τό όλόλευκο χέρι της... Νά το... Τό είχα κρεμασμένο σαν φυλαχτό στο στήθος μου. Άλλά τί έχεις λοιπόν ; Λίγο έλειψε να σπάσης τό μπουζάλι και τά ποτήρια από την παράξενη ταραχή σου.

- Έχεις δίκαιο ; εσκεπτόμιον, ότι εκεί που τελειώνει η ιστορία σου, την όποιαν άμυδρά εγνωρίκα, άρχίζει μιā άλλη για την όποιαν έχω τελείως ξεχρησιωμένες πληροφορίες.

- Τι ; Γνωρίζεις λοιπόν τι άπέγινε ή Σορσίνι ;

- Βεβαίωτατα ; αλλά πριν άρχίσω ως πιόθε άζομη ένα ποτήρι κρασί.

Ό αξιοματιζός γέμισε άμέσως με κρασί τό ποτήρι, και αφού ήπιαν και οι δύο, ό μαυροφορεμένος νέος διηγήθηκε την άκόλουθη ιστορία.

***

- Τό βράδυ όπου επρόκειτο για τελευταία φορά να εμφανισθί στη σκηνή ή Σορσίνι, εκκαλωπίζοντανε στο μεγάλο της μπροστά στον 'Ιούλιο, τον γνωστό σου ζωγράφο. Ήταν έτοιμη σχεδόν να πάθί στο θέατρο για να παίζη στην «Τόσκα». Ποτέ δεν είχε φανεί τόσο όμορφη στον ζωγράφο. Τά δυο μεγάλα της μάτια λαμνοκοπούσαν κάτω από τά όλό-

Κάνε λίγο υπόμνησ' 'Ιούλιε, του είπε ή Σορσίνι...

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

Ο μεγάλος Γάλλος ποιητής Λαμαρτίνος όταν έγραψε την πρώτη ποιητική του συλλογή, βρέθηκε σε μεγάλη δυσκολία να την εκδώσει...

Κύριε

Εδίδασκα τους στίχους σας και μπορώ να σας πω ότι δεν στεροσώθη κάποιον μικρό ταλέντο, και ότι τα ποιήματά σας αυτά δεν φαίνονται να έχουν το ποιητικό εκείνο βάθος το οποίο βλέπει κανείς στους γνωστός ποιητές της εποχής μας...

Ντιντό

Μαυρα φρύδια της σάν διαμάντια κολλημένα σε γαγάτη ή σπιλιντή της κόμη διέγραφε σάν ωχρά μάγουλά της γραμμή που ενόμιζες, ότι ο ίδιος ο Ραφαήλ την είχε σχεδιάσει και ένα χαμόγελο άφθατα εύτυχίας έφτερουγόγιζε πάνω στα κόκκινα χείλη της...

— Είσαι δική μου πιά, της είπε.

— Κάνε ακόμη λίγη υπομονή, 'Ιούλιε, άπήντησε εκείνη, μιά μέρα μόνο σου ζητώ. 'Υποσχέθηκε και όφειλό να τηρήσω την υπόσχεσή μου. Μετά την παράσταση θα είμαι όλη δική σου.

Ο 'Ιούλιος την άκουγε άφρονος, έξαφνα όμως έλαμψε το μάτι του, σάν να είχε φωτίσει το νοῦ του μιά έξαφνική ιδέα.

— Πάμε, ρώτησε ή ήθοποιός.

'Αλλ' εκείνος δεν άπήντησε. Σάν να έκινούντο αυτόματα κατέβηκαν και οι δύο στη σκάλα. Ένα αυτοκίνητο τους περίμενε μπροστά στο μέγαρο, στο όποιον μπαινόντας ο ζωγράφος ψιθύρισε μερικές λέξεις στο αυτί του σοφέρ.

Ύστερα το αυτοκίνητο έχυθηκε σάν άστραπή στο δρόμο.

— Μά ποῦ λοιπόν με πής, 'Ιούλιε, τόνώθε ή Σορσίνε ταραγμένη. Ο δρόμος αυτός δεν βγαίει στο θέατρο. Με περιμένει εκεί ή πόλις ολόκληρη και μεις βρισκόμαστε στην όδον Ποπίστατο, κοντά στο άτελιέ σου.

Ο ζωγράφος δεν άπαντούσε. Έξαφνα το αυτοκίνητο σταμάτησε και ο 'Ιούλιος ώδηγησε την γυναίκα αυτή που ήταν στολισμένη σάν βασιλίσσα, στο εργαστήριό του.

— Μά θεέ μου, τι θα πούνε στο θέατρο; έφώναξε ή τραγουδίστρια. Τι θα πη ή Μιρέσια και όλη ή 'Ιταλία όταν θα μαθευτή, αυτό το γεγονός; Θα γίνω γελοία, 'Ιούλιε!

— Άγάπη μου, σκέψου ότι την ώρα που θα σου πετούσαν οι άπειροι θαυμαστές σου που τους μισώ, στη σκηνή λουλουδία και δάμα, εγώ ο άμοιρος θα έλυονα άπ' τη ζήλεια. Και έπειτα, κίτταξε, το μισοτελειωμένο αυτό έργο μου είναι το «Μαρτύριο της 'Αγίας Καικιλίας». Οι δήμιοι και τα βασανιστήρια ζωγραφίστηκαν άλλα λείπει ακόμη ή παρθένα. Πρέπει έσύ, άγάπη μου, να γίνης ή παρθένα αυτή. Θα σε κάνω άθνα, άν σε ζωγραφίσω τώρα, έτσι όπως είσαι, με αυτό το κάτασπρο φόρεμά σου και αυτά τα ξέαισα άνθη που έχεις επάνω στο κεφάλι σου.

Λουίτζι Πάρμι

ΕΝΑ ΩΡΑΙΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ

Ο θρίαμβος του Βαλεντίνο. — Ο Δόν Ζουάν, ο Ρωμαίος και ο Ναπολέων. — Ο Μουσσολίνι παίρνει δύο ψήφους μόνο! ... Οι δυστυχείς οι μουσικοί! ... Οι ήρωες και οι θεοί. — Ο Λανδρού... — Τό συμπέρασμα.

Τελευταίως ένα Γαλλικό περιοδικό, πολύ αγαπητό στα κορίτσια προ πάντων του λαού, άπέτεινε την έξής έρώτησι στις άναγνώστριές του:

«Ποιός άπ' όλους τους διασήμους άνδρας του κόσμου, σας άρέσει περισσότερο: Έάν είχατε την έλευθερία να διαλέξετε μεταξύ όλων των άνδρων του κόσμου, ζωντανών και πεθαμένων, θνητών και θεών, και μεταξύ ακόμη ήρώων μυθστορημάτων, ποιόν θα διαλέγατε;»

Και οι άπαντήσεις έφθασαν άθροάι. Τάς περισσότερας ψήφους — καθώς δεν ήταν και δύσκολο να τό προμαντεύση κανείς — τάς έλαβεν ο Βαλεντίνο, 322 κορίτσια, έδηλώσαν πως αυτόν θεωρούν ως τον ιδανικώτερον σύζυγον.

Κατόπιν έρχεται ο Δόν Ζουάν με 231 ψήφους, έπειτα ο Ρωμαίος με 168, και ύστερα ο Ναπολέων με 147 ψήφους.

Έκτός από τον Ναπολέοντα και τον Βοργία, που έλαβε κι' αυτός 78 ψήφους, οι βασιλείς, οι πρίγκηπες, οι τύραννοι και οι δικτάτορες, δεν φαίνεται να είναι οι αγαπημένοι των γυναικών.

Ο Μουσσολίνι έλαβε δύο μόνον ψήφους! Ποιός θα τόλεγε πως ο πρίγκηψ της Ουαλλίας δεν θα έλάμβανε παρά μόνον 24 ψήφους;

Μά και οι θεοί και οι ήμίθεοι έμειναν πολύ πίσω. Ο 'Ηρακλής δεν έλαβε παρά 25 μόνον ψήφους. Και ο γυιός της 'Αφροδίτης, ο Έρως, έλαβε μόνον 28 ψήφους. 'Αλλοίμονο! Οι θεοί πέθαναν για πάντα!

Ο Σασά Γκιτρώ, ο γνωστός ήθοποιός και συγγραφέας έλαβεν έννέα ψήφους περισσότερας από τον Έρωτα!

Μά και οι χορευταί δεν είχαν περισσότερας έπιτυχίας. Μόνον ένας άπ' αυτούς έφηφίσθη ο διάσημος Χάρου Πίλσερ με είκοσιτέρες ψήφους.

Έπίσης και οι άθληταί ύστερησαν πολύ. Έξήντα τριές έψηφισαν τον Καρπαντιέ, τον περίφημον πυγμαχόν.

Κανείς από όλους τους άλλους διασήμους άθλητάς του κόσμου δεν έλαβεν ούτε μίαν ψήφον.

Όσον άφορῶ για τους στρατιωτικούς και τους αεροπόρους φαίνεται πως κι' αυτοί έπαυσαν πιά να γοητεύουν τις γυναίκες. Ίσως διότι τώρα εν καιρῷ ειρήνης δεν εύρίσκονται εν κινδύνῳ. Ο αεροπόρος Φόνκ πήρε μόνο δύο ψήφους και μίαν και μόνην ο στρατάρχης Ζόφο.

Άλλα κάτι έξαιρετικά άξιοσημείωτον εινε πως καμιά γυναίκα δεν προτιμησε για σύζυγον ένα μεγάλον μουσικόν. Άφησε πιά πως καμιά δεν σέφθηκε τον Σοπέν ή τον Σούμαν. Μά ούτε καν τον Τοζέλλι, τον όποιον ή περίφημη Σερενάτα κάνει τόσας καρδίας γυναικών να συγκινούνται, ούτε τον πιο μέτριο συνθέτη, ούτε τον πιο μέτριο βιολοντζο, ούτε τον πιο μέτριο τονόρο μελοδράματος! Όστε ή μουσική δεν έχει σχεσί με τον έρωτα.

Οι φιλόλογοι όμως δεν έμειναν πολύ παραπονεμένοι. Βέβαια δεν έλαβε κανείς τόσας ψήφους όσας έλαβεν ο Βαλεντίνο, ο Δόν Ζουάν, και ο Ρωμαίος, άλλ' επί τέλους ο Μυσσέ συγκεντρώνει 104, και ο Ντεκουμπρά 55.

Πάλι καλά. Άλήθεια! Σεχάσαμε να αναφέρωμε πως τριές γυναίκες άπήντησαν πως θεωρούν ως τον ιδανικώτερον άντρα, τον... Λανδρού!

Μάλιστα! Τόν Λανδρού τον τρομερό κακοήγο που σκότωνε και έψηνε τις γυναίκες σε ειδικόν φούρνον!

Όπως φαίνεται υπάρχουν γυναίκες που αυτό το θεωρούν ως την... φλογερωτέραν εκδήλωσιν έρωτος!

Τι θα θέλατε όμως! Από όλες αυτές τις άπαντήσεις συμπεραίνομε πως ο άντρας που άρέσει στις γυναίκες είναι και θα είναι πάντα, ο ώραιος άντρας.

Όλα τα άλλα εινε...φιλολογία!

ΠΟΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΕΘΕΩΡΟΥΝΤΟ ΠΑΝΤΟΤΕ ΓΕΛΟΙΑ

Η δυσπιστία του άμαθοῦς. Τό «προστατευτικό» ύφος. Πραγματικά άνηθ σε ψεύτικα μαλλιά. Έξυπνάδα που επαναλαμβάνεται δυο φορές. Άξιοματικές περιφερόμενος με τη μεγάλη του στολή σε ανοιχτό άμάε. Η πολυτέλεια των νεοπλουτών. Κατάναυρο μουστάκι σε γέρο. Τό διάβασμα «τραγωδίας» σε φίλους. Η έξιστόρησης των εύφυλολογίων ενός παιδιού δυο χρονών από τους γονείς του. Διαμαντικά σε δάκτυλα με ακάθαρτα νύχια!...

